

Can Marroquí

Torrelles de Foix

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: A 70 m al nord del mas de cal Marroquí
Emplaçament: Passat el mas i magatzem de la Montsarra, prendre el primet trencall a mà esquerra
Alçada: 367

Coordenades:

Latitud: 41.41043
Longitud: 1.61401
UTM Est (X): 384161
UTM Nord (Y): 4585247

Classificació

Número de fitxa: 08288 - 41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Medieval Romànic
Segle: XI-XIII
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: S'observen moviments de terres d'abast considerable
Protecció: Legal
Observacions protecció: Inventari del patrimoni arqueològic de la Generalitat de Catalunya
Número inventari: CCAA-7465
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: 08288A00600095
Fitxes associades:
[Heretat Montsarra](#)
Autoria de la fitxa: Ainhoa Pancorbo Picó

Descripció

El sector de les troballes es troba a la part posterior de Cal Marroquí, a uns 70 metres al nord. En un promontori plantat de vinya, amb algunes oliveres residuals i alguna petita zona erma, es localitzen restes en superfície d'època ibèrica, així com també es coneix l'emplaçament, en aquest indret d'una antiga ermita romànica (Giró, 1962).

S'hi van documentar fragments de ceràmica comuna a torn. Malgrat que Pere Giró, en la documentació inèdita conservada al museu de Vilafranca, cita la presència de "tejas romanas curvas, restos de pavimento elaborado con cerámica triturada (picadís)" (Catálogo Arqueológico del Panadés, fitxa nº 89), sobre el terreny, actualment es detecten encara restes de teules corbes de tipus àrab i fragments de morter que corresponen, sens dubte, a l'antic edifici religiós d'època medieval. Per tant, s'ha de remarcar que en aquest sector no s'han documentat restes romanes (malgrat les referències bibliogràfiques que recullen les dades originals de Pere Giró).

Per a la interpretació del jaciment cal tenir presents els següents factors:

- 1) S'emplaçava una església d'origen medieval, segurament d'estil romànic. El lloc és esmentat el 1143 com a parròquia de Sant Cugat de La Mussarra, i el 1230 passà per donació al Monestir de Santes Creus. Posteriorment es denominà Sant Jaume de la Mussarra. No es coneix la data de la seva desaparició. En aquest indret s'observen, superficialment, restes molt escadusseres de runa (teules, fragments de morter, pedres) i algun fragment de ceràmica grisa monocroma.
- 2) També s'han documentat restes humanes, que de ben segur havien de pertànyer a la necròpolis de l'església .
- 3) En darrer lloc, cal esmentar que a la masia de la Montsarra es conserva una pica baptismal procedent de l'ermita (vegeu fitxa 25). (Ribé, Cebrià, Senabre, 1990)

Observacions:

Per accedir al jaciment cal partir de la carretera BP-2121 (Vilafranca del Penedès-Sant Martí Sarroca-La Llacuna). Poc després de passar el km 7 i el trencall que porta a la Rovira Roja, a mà dreta surt una pista de terra que passa pel Barri de Cal Miret i condueix directament a les antigues masies de Cal Miret i la Montsarra. Passada la segona, s'ha de travessar el torrent i desviar-se pel primer camí a l'esquerra, que puja a les cases de Cal Bord i Cal Marroquí.

El jaciment també es coneix sota el nom d'església de Sant Jaume de la Montsarra o de Sant Cugat de la Montsarra.

Fotografia: Camp de Sant Jaume des de migdia

Història

El lloc és esmentat el 1143 com a parròquia de Sant Cugat de La Mussarra, i el 1230 va passar per donació al Monestir de Santes Creus. Posteriorment es va denominar Sant Jaume de la Mussarra. No es coneix la data de la seva desaparició. Les primeres referències documentals inèdites d'aquest jaciment les proporciona Pere Giró. (GIRÓ, Pere. Quaderns de Camp, vol. 7, 1960-1964 (6.5.1962 i 5.6.1962) Inèdit.

Bibliografia

CRUAÑES, O.; VIRELLA, X. (1984). Piques baptismals d'inmersió del Penedés iel seu entorn. Vilafranca del Penedès: Museu de Vilafranca: 55-56.

ESTRADA, J. (1969). Vías y poblamiento romanos, en el territorio del area metropolitana de Barcelona. Barcelona: Comisión de Urbanismo B65, 1969: 67.

GIRÓ, P. 1962. "Notas de arqueología de Cataluña y Baleares-I. Torrelles de Foix". Ampurias. XXII-XXIII, p.350-352.

RIBÉ, Genís; CEBRIÀ, Artur; SENABRE, Maria Rosa. (1990). "Carta Arqueològica de l'Alt Penedès". Vilafranca del Penedès.

invarque.cultura.gencat.cat

